

**Til samtlige kommuner,
regioner, socialtilsyn, og
andre relevante myndigheder,
relevante organisationer og
samtlige sociale tilbud og
plejehjem m.v.**

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2021 - 2210

Doknr.
522947

Dato
27-01-2022

**Orientering om ophør af kategorisering af covid-19 som en
samfundskritisk sygdom og om ophævelse af regler om
coronarestriktioner på social- og ældreområdet**

Epidemikkommissionen har indstillet til regeringen, at kategoriseringen af covid-19 som en samfundskritisk sygdom ikke videreføres, og at de restriktioner, der er udstedt med hjemmel i epidemiloven, som er betinget af denne kategorisering, ikke videreføres efter den 31. januar 2022.

Epidemikkommissionen har samtidig anbefalet, at sygehuse og plejehjem så vidt muligt også fremadrettet stiller krav om anvendelse af coronapas og mundbind for besøgende for at beskytte sårbare og ældre. Epidemikkommissionen anbefaler ligeledes forebyggelse af smitte gennem Sundhedsstyrelsens 6 gode råd og regelmæssige test.

Regeringen har på baggrund af Epidemikkommissionens indstilling besluttet, at kategoriseringen af covid-19 som en samfundskritisk sygdom ophører den 1. februar 2022.

Dette medfører samtidig bl.a., at de regler om coronarestriktioner, der er udstedt på social- og ældreområdet om krav om coronapas for besøgende m.v. og krav om anvendelse af mundbind eller visir for besøgende m.v. og ansatte på indendørs fællesarealer på sociale tilbud og plejehjem m.v., ikke videreføres efter den 31. januar 2022.

Uanset at reglerne om coronarestriktioner på social- og ældreområdet ophæves pr. 1. februar 2022, er det dog på grund af de høje smittetal fortsat vigtigt, at der gøres en stor indsats for at beskytte de ældre på plejehjemmene og i ældreplejen og de mennesker på sociale tilbud, der er i særlig risiko for et alvorligt sygdomsforløb ved smitte med covid-19.

Social- og Ældreministeriet skal derfor opfordre til, at ordninger om fremvisning af coronapas og om anvendelse af mundbind/visir på plejehjem og på sociale tilbud opretholdes, jf. nedenstående beskrivelser.

Ministeriet opfordrer endvidere til fortsat fokus på testindsatsen ift. ansatte i ældreplejen og på sociale tilbud samt besøgende på plejehjem og sociale tilbud, jf. nedenfor.

Mulighed for at opretholde krav om mundbind/visir og coronapas for besøgende på plejehjem

Social- og Ældreministeriet kan oplyse, at det med henvisning til de almindelige principper om anstaltsforhold vurderes at være muligt for plejehjem lokalt at opretholde et krav om, at besøgende, hvis de befinder sig på indendørs eller udendørs fællesarealer, skal kunne fremvise et coronapas. Det vurderes også muligt at opretholde et krav for besøgende om anvendelse af mundbind eller visir på indendørs fællesarealer.

Det er ledelsen på det enkelte plejehjem, der kan beslutte, om de nævnte krav om coronapas og mundbind/visir skal opretholdes. For kommunale plejehjem vil en beslutning herom også kunne træffes fra centralt hold i kommunen.

Det bemærkes, at indførelse af ordensbestemmelser med henvisning til principperne om anstaltsforhold skal være proportionale og ikke må gå længere end forholdet tilsiger. Dette er bl.a. ensbetydende med, at der skal være en saglig begrundelse for at indføre bestemmelserne, og der må ikke varetages usaglige hensyn. Det vil kunne indgå med afgørende vægt i den saglige begrundelse, at man ønsker at beskytte beboerne på plejehjemmet, fordi ældre mennesker er særligt sårbare ift. risiko for et alvorligt sygdomsforløb ved smitte med covid-19, og da alle beboerne dermed er i risiko herfor.

Hvis man på et plejehjem ønsker at opretholde krav om coronapas og mundbind/visir for besøgende, kan Social- og Ældreministeriet anbefale, at plejehjemmet tager udgangspunkt i den måde og med samme undtagelser, som disse krav har været indført via reglerne på social- og ældreområdet, som kan ses her:

- [Bekendtgørelse nr. 2162 af 27. november 2021 om krav om coronapas på Social- og Ældreministeriets område i forbindelse med håndtering af covid-19 med senere ændringer.](#)
- [Bekendtgørelse nr. 2283 af 3. december 2022 om krav om anvendelse af mundbind eller visir på Social- og Ældreministeriets område i forbindelse med håndtering af covid-19 med senere ændringer.](#)

Mulighed for at opretholde krav om mundbind/visir og coronapas for besøgende på sociale tilbud

Social- og Ældreministeriet kan i relation til sociale tilbud oplyse, at det ikke på samme måde som ved plejehjem er muligt med henvisning til de almindelige principper om anstaltsforhold at opretholde et krav for besøgende om anvendelse af mundbind/visir og fremvisning af coronapas. Dette skyldes, at det i udgangspunktet ikke – som det ellers er tilfældet på plejehjem – vil være alle beboerne/brugerne på tilbuddet, der er i risikogruppen. Hvis bare én af disse personer ikke er i risiko for et alvorligt sygdomsforløb ved smitte med covid-19, vil anstaltsprincipperne ikke kunne anvendes til at opretholde sådanne krav på sociale tilbud.

Der vil dog være muligt for sociale tilbud at opfordre til, at besøgende anvender mundbind eller visir på indendørs fællesarealer og fremviser coronapas, hvis de befinder sig på indendørs eller udendørs fællesarealer. Besøgende vurderes dog ikke at ville kunne nægtes adgang til det sociale tilbud, hvis den pågældende ikke ønsker at imødekomme opfordringen.

Mulighed for at opretholde krav om mundbind/visir og coronapas for ansatte på plejehjem og sociale tilbud

Det kan oplyses, at det efter Social- og Ældreministeriets opfattelse med henvisning til den almindelige ledelsesret for arbejdsgivere vil være muligt at opretholde et krav om, at ansatte på indendørs fællesarealer på plejehjem og sociale tilbud skal bære mundbind eller visir. Et pålæg fra en arbejdsgiver herom vil skulle være sagligt og driftsmæssigt begrundet, man vil skulle overholde eventuelle relevante arbejdsmiljøregler m.v., og man bør som ansat kunne fritages fra kravet, hvis man f.eks. pga. helbredsmæssige eller andre årsager ikke kan bære mundbind eller visir. Hvis man på et socialt tilbud eller plejehjem ønsker at opretholde et krav om mundbind/visir for ansatte, kan man tage udgangspunkt i de regler, der fremgår af ovennævnte bekendtgørelse om anvendelse af mundbind eller visir på Social- og Ældreministeriets område i forbindelse med håndtering af covid-19 med senere ændringer.

Med ophør af kategoriseringen af covid-19 som en samfundskritisk sygdom vil det ikke længere være muligt for en arbejdsgiver at stille krav om coronapas efter reglerne i lov om arbejdsgiveres adgang til at pålægge lønmodtagere forevisning af coronapas, test for covid-19 m.v. Det vil dog være muligt på sociale tilbud med sårbare beboere/brugere og på plejehjem på frivillig basis i enighed mellem ledelsen og de ansatte at opretholde eventuelle ordninger om fremvisning af coronapas for de ansatte.

Testindsats i ældreplejen og på sociale tilbud

Det bemærkes, at ophør af kategoriseringen af covid-19 som en samfundskritisk sygdom og ophævelsen af reglerne om coronarestriktioner på social- og ældreområdet ikke har betydning for testindsatsen på plejehjem, i ældreplejen og på sociale tilbud med sårbare mennesker.

Det er således fortsat muligt ugentligt at foretage 1-2 PCR-test (afhængig af vaccinationsstatus) af ansatte i ældreplejen. Ansatte i ældreplejen og på sociale tilbud med sårbare borgere vil også fortsat kunne foretage en antigenselvtest, hver gang de møder ind på arbejde. Besøgende på sociale tilbud med sårbare beboere/brugere og på plejehjem opfordres forsat til test inden besøg og kan desuden få udleveret en antigenselvtest forud for besøg.

Med venlig hilsen
Anita Hørby